

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 9C/63/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2512204688
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavel Ištók
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2017:2512204688.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany v konaní pred sudcom Mgr. Pavlom Ištókom v spore žalobkyne J. A. E. A., I. B., Z. X, XXXX, A., B., W. R. S. Z. J. (B. S.) H. Č.. U. XXXXXX, zastúpená spoločnosťou Advokátska kancelária Gallo, s. r. o., Jilemnického 30, Martin, IČO: 36 715 352, proti žalovanému: S. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, XXX XX Š. t.č. Ú. a K. A., o zaplatenie 3.436,60 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žaloba sa zamieťa.

II. Žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Pôvodná žalobkyňa (C. A.) sa návrhom doručeným Okresnému súdu Piešťany dňa 03.04.2012, domáhala zaplatenia sumy 3436,60 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. Svoj návrh odôvodnila tým, žalovaný uzatvoril so spoločnosťou J. J. I..J.. dňa XX.XX.XXXX zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 1394,14 eur pri RPMN 23,49 %. Žalovaný sa zaviazal splácať úver v 59 mesačných splátkach po 38,31 eur. Úver bol poskytnutý bezhotovostne a jednorázovo. Zmluvou o postúpení pohľadávok z XX.XX.XXXX J. J. I..J.. postúpila pohľadávku z predmetného úveru na spoločnosť I. J., I..J., T., ktorá dňa XX.XX.XXXX postúpila zmluvou pohľadávku na spoločnosť C. A.. Vzhľadom na to, že žalovaný porušila svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru.

2. Žalovaný sa k návrhu písomne nevyjadril.

3. Na pojednávanie konané dňa 26.07.2017 sa nedostavil PZ žalobcu a žalovaný. PZ žalobcu svoju neprítomnosť ospravedlnil a nežiadal aby súd pojednával v jeho neprítomnosti. Žalovaný svoju neúčast' neospravedlnil ani nežiadal o odročenie pojednávania, pričom predvolanie mu bolo riadne doručené a lehota na prípravu na pojednávanie bola zachovaná. Súd na základe uvedeného rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti PZ žalobcu a žalovaného.

4. Súd vykonal dokazovanie a to najmä listinnými dôkazmi (zmluva o splátkovom úvere zo dňa XX.XX.XXXX, všeobecné obchodné podmienky, zmluva o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE zo dňa XX.XX.XXXX, oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa XX.XX.XXXX s doručenkou, zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa XX.XX.XXXX s prílohami, oznámenie o postúpení pohľadávky a výzva na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa XX.XX.XXXX, výzva pred potvrdením vyhlásenia splatnosti úveru zo dňa XX.XX.XXXX, potvrdenie vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa XX.XX.XXXX s poštovým podacím hárkom, , zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa XX.XX.XXXX s prílohami, a ďalší obsah spisu). Súd hodnotil dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany sporu. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav

X. J. J., I..J.. dňa XX.XX.XXXX uzavrela so žalovaným zmluvu o splátkovom úvere, resp. zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, na základe ktorej

J. J. I..J.. ako veriteľ poskytla žalovanej peňažné prostriedky v sume 1394,14 eur (RPMN 23,49 %), ktoré sa žalovaný ako dlžník zaviazal splatiť v 59 mesačných splátkach po 38,31 eur so splatnosťou prvej splátky XX.XX.XXXX. Podľa čl. 19.16 všeobecných zmluvných podmienok, klient výslovne súhlasí s tým, že Banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky, a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené, alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, ako aj bez ohľadu na to, či Banka vznikla v súvislosti s takouto pohľadávkou akúkoľvek požiadavku, alebo nie, voči klientovi na tretiu osobu, alebo previesť akékoľvek svoje záväzky na tretiu osobu. Klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči Banke alebo previesť svoje záväzky voči nej na tretiu osobu výlučne s predchádzajúcim písomným súhlasom Banky. Zmluvou o postúpení pohľadávok z XX.XX.XXXX J. J.I., I..J.. postúpila pohľadávku z predmetného úveru na spoločnosť I. J., I..J.. T., ktorá dňa XX.XX.XXXX postúpila zmluvou pohľadávku na spoločnosť C. A., so sídlom XX H. S., H. T. XXXX, S. Q. Q., T. H. Z..

6. Okresný súd Piešťany uznesením z 04.07.2017 č. k. 9C/63/2012-87 rozhodol, že v konaní pokračuje s právnym nástupcom žalobcu: C. A., J. J. XX S. H., H..Z..T. XXXX, S. Q., Q., T. H. Z., v registri obchodných záležitostí T.B. H. Z. (S. Z. B. I. Z. T. R. O.) pod. č. XXXXXX, ktorým je J. A. E. A.. J. J. I. B., Z. X, XXXX, A., B., zapísaná v registri obchodných spoločností (B. S.) pod č. U. XXXXXX.

7. Podľa § 497 Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „Obchodný zákonník“) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

8. V zmysle § 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy t. j. XX.XX.XXXX (ďalej len „zákon č. 258/2001 Z. z.“), spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

9. Podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z. z., veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

10. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

11. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť, b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby, d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom, e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, f) meno a adresu spotrebiteľa, g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov, i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

12. Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z., veriteľ môže postúpiť pohľadávku, len ak to pripúšťa osobitný predpis. Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky z veriteľa na tretiu osobu, postupuje sa podľa osobitného predpisu.

13. Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

14. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom.

15. Podľa § 92 ods. 7 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením

pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

16. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

17. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

18. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

19. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

20. V zmysle § 2 ods. 1 zákona 634/1992 Zb. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon č. 634/1992 Zb.“), na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti, b) predávajúcim podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi predáva výrobky alebo poskytuje služby.

21. Podľa § 6 ods. 3 zákona 634/1992 Zb., predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie konanie, ktoré a) je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, b) môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe a pri ktorom sa využíva najmä omyl, lešť, vyhrážka, výrazná nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

22. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení účinnom v postúpenia pohľadávky (ďalej len „zákon č. 250/2007 Z. z.“), nekalé obchodné praktiky sú zakázané.

23. V zmysle § 7 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z. z., obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

24. V danej veci je zrejmé, že predmetná pohľadávka pôvodného veriteľa J. J., I.J.. bola opakovane postupovaná tak, ako bolo vyššie uvedené a to na spoločnosti majúce sídlo mimo Slovenskej republiky. Dôsledkom postúpenia pohľadávky je zmena na strane veriteľa bez zmeny obsahu práva na plnenie. Môže sa zdať, že postúpenie pohľadávky ako takej nemôže mať za následok zhoršenie postavenia dlžníka. Práve predmetná vec je však typická tým, že to tak nie vždy je a aj postúpenie pohľadávky môže predstavovať stav zákonom zakázaný, napr. nekalú obchodnú praktiku (§ 7 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa). Nie je zrejmé, prečo by mal dodávateľ mať právo postúpiť svoju pohľadávku voči spotrebiteľovi na tretie osoby bez všetkého a prečo by takéto právo mal mať spotrebiteľ len po predchádzajúcom písomnom súhlase dodávateľa. Jedná sa o zjavnú nerovnováhu práv účastníkov zmluvy a to bez akejkoľvek právnej relevancie (§ 6 ods. 3 zákona 634/1992 Zb., resp. § 7 zákona č. 250/2007 Z. z., § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

25. Slovenskými všeobecnými súdmi už bolo konštatované, že postúpenie pohľadávky na „neznámy“ zahraničný subjekt výrazne sťažuje pozíciu spotrebiteľa a môže ho odradiť od efektívnej ochrany svojich práv, pretože spotrebiteľ by v prípade úspešného výsledku súdneho konania len ťažko uplatňoval svoje práva na náhradu trov konania, prípadne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, alebo právo na primerané finančné zadostučinenie (napr. rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 12.07.2010 č. k. 17C/56/2010-54, rozsudok Okresného súdu Prešov z 28.09.2010 č. k. 19Cb/164/2008-139, rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 04.02.2011 č. k. 10C/141/2010-102, rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 16.05.2012 sp. zn. 11Co/81/2011, rozsudok Okresného súdu Košice okolie zo dňa 10.05.2012,

č. k. 10C/130/2012-76 a iné). Ak sa uplatňuje právo, pričom ide o konanie v rozpore s dobrými mravmi, resp. po použití nekalej obchodnej praxe, súd môže odmietnuť poskytnúť ochranu uplatnenému právu.

26. V súvislosti s opakovaným postúpením žalovanej pohľadávky sa tak žalovaný ako spotrebiteľ, dostala do výrazne zhoršeného právneho postavenia, a v prípade, ak by sa chcela domáhať svojich práv, ktoré by si musela uplatniť nie od pôvodného úverového veriteľa, ale v tomto konaní navrhovateľa, by bola značne diskriminovaná, preto konanie pôvodného úverového veriteľa a následných subjektov, na ktoré bola pohľadávka postupovaná vykazuje i znaky sťaženia domáhania sa práv úverového dlžníka voči úverovému veriteľovi, čo tiež možno vyhodnotiť ako znaky diskriminácie a vybočenia z pravidiel morálky (§ 6 ods. 3 zákona 634/1992 Zb., neskôr § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a takéto konanie možno posudzovať i ako nekalú obchodnú prax v spojení s § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z., podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami spotrebiteľských zmlúv.

27. Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že žalobkyňa nie je v konaní aktívne legitimovaná (úkony postupovania práv sú neplatnými právnymi úkonmi a žalobkyňa sa teda nestala nositeľom oprávnenia). Pre úplnosť ohľadom aktívnej legitimácie súd uvádza ešte nasledovné.

28. Keďže pôvodný veriteľ je bankou, zákonodarcom sú stanovené ďalšie podmienky, ktoré musia byť splnené, aby mohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky banky na inú osobu. V zmysle ustanovenia § 92 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, môže banka postúpiť pohľadávku voči klientovi aj bez súhlasu klienta a aj osobe, ktorá nemusí byť bankou vtedy, ak predtým banka písomne vyzve klienta na úhradu omeškaných splátok pohľadávky a klient, teda dlžník je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (obdobne napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.5.2014 sp. zn. 6Co/119/2013).

29. V konaní nebolo navyše ani preukázané, že pôvodný veriteľ pred postúpením pohľadávky na žalobkyňu písomne vyzval žalovanú na splnenie peňažného záväzku a teda ani dodržanie zákonnej 90 dňovej lehoty, zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa XX.XX.XXXX je absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, a to pre nedodržanie zákonnej podmienky uvedenej v ustanovení § 92 ods. 7 (pozn. súdu: neskôr ods. 8) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách.

30. Na základe vyššie uvedeného, súd žalobu zamietol.

31. K ospravedlneniu svojej neúčasti na pojednávaní PZ žalobcu priložil aj „zostavu prehľadu transakcii úveru nad archívom“. Súd dokazovanie uvedenou listinou nevykonal, nakoľko žalobca daným dôkazným prostriedkom chcel preukázať koľko splátok žalovaný uhradil resp. neuhradil. Vzhľadom na dôvody, pre ktoré súd žalobu zamietol, by však bolo vykonanie dokazovania ohľadne skutočnosti či žalovaný plnil poskytnutý úver a v akom rozsahu nadbytočne a nehospodárne.

32. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

33. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. Žalovaný bol v konaní plne úspešný, vzniklo mu tak právo na náhradu trov konania. Nakoľko bol žalovaný v konaní pasívny a teda mu doposiaľ žiadne trovy nevznikli, žiadne si neuplatnil ani mu nevyplývajú z obsahu spisu súd mu ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Piešťany.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Odvolanie podľa § 365 ods. 1 C.s.p. možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z.č. 233/95 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.